

Algemeen onderzoek (rapp PPFII blz.4,14)

Afspraak: De term algemeen onderzoek wordt niet meer gebruikt, er wordt alleen nog gesproken van anticiperend onderzoek.

Basisgegevens (rapp. PPFII blz.4,14)

Afspraak: Voor de Specialistische Diensten geldt dat de benaming van de werksort basisgegevens is gewijzigd in **basisinformatie**.

Basisinformatie (was basisgegevens) (rapp. PPFII blz.7)

Basisinformatie betreft het vastleggen en beschrijven van de waterstaatkundige toestand van het land, van het verkeer te water, van het wegverkeer en van het railverkeer en het gebruikerstoegankelijk beschikbaar stellen van deze informatie. Kenmerkend daarbij is dat de informatie langdurig periodiek wordt vastgelegd. Dit is essentieel om, o.a. ten behoeve van de beleidsvoorbereiding, trends en trendbreuken te kunnen onderkennen. Daarnaast is deze basisinformatie bruikbaar voor meerdere werksorten.

De toepassing van basisinformatie in bijvoorbeeld adviezen en verkenningen is in principe alleen voor Specialistische Diensten geen onderdeel van deze werksort.

Bedrijfsvoering (IBO-rapport 14-11-95, blz.49)

Bedrijfsvoering is de wijze waarop financiële en personele middelen worden ingezet teneinde zo effectief en efficiënt mogelijk afgesproken producten te leveren c.q. taken te vervullen.

**Begroting zie productbegroting RWS, uitgangspunten
zie productbegroting RWS, structuur**

Beheersplannen (Haplan-IBO 1.1, blz.20)

Bij de programmavoorbereiding voor de werksorten **beheer en onderhoud, bediening en verkeersmanagement en aanleg/investeringen** zullen zogenaamde "beheersplannen" ten aanzien van het hoofdwegennet (als systeem) en de hoofdwatersystemen steeds meer een centrale rol gaan spelen. Het doel van deze plannen is het zichtbaar maken van de beslispunten en het vervolgproces om van de huidige naar de gewenste toestand van de te beheren systemen te komen. Vanuit een integrale benadering ten behoeve van de weg/wa-

tergebruiker wordt aangegeven wat de beheerder moet (doen) onderhoud, bedienen en managen, en zo nodig investeren. De gewenste toestand is beschreven in door de bestuurskern opgestelde strategische beleidsnota's, zoals het SVV en de 3^e nota Waterhuishouding. In de beheersplannen wordt dit beleid door de uitvoeringsorganisatie vertaald in operationele doelen en uitvoeringskaders (statisch deel, bijstellen eens per 5 jaar) en de hierop gebaseerde uitvoeringsprogramma's (dynamisch deel, jaarlijks bij te stellen programma-opties).

De programmavoorstellen/opties bevatten **producten**, waarbij de relatie tussen de **output** en de **outcome** ('waarom leveren we deze producten') wordt aangegeven. De BSK kiest bij de opstelling van de **programma's** uit deze opties en verwerkt deze, in samenwerking met het HK-UO, in het MIT/de **begroting**. E.e.a. is hieronder, zowel voor het hoofdwegennet als voor de hoofdwatersystemen, uitgewerkt.

	<i>Hoofdwegennet</i>	<i>Hoofdwatersystemen</i>
<i>BSK</i>	<i>SVV, NMP</i> •strategische beleidsnota's •lange termijn doelstellingen	<i>SVV, NW3</i> •strategische beleidsnota's •lange termijn doelstellingen
<i>HK-UO</i>	<i>Landelijk BeheersPlan (LBP)</i> •landelijke uitvoeringskaders	<i>BeheersPlan RijksWateren (BPRW) Kustnota</i> •landelijke uitvoeringskaders
<i>Regionale directies</i>	<i>Regionaal BeheersPlannen (RBP)</i> •operationele doelen voor 5 jaar •regionale programmavoorstellen/opties	<i>BeheersPlannen Nat (BPN)</i> •operationele doelen voor 5 jaar •regionale programmavoorstellen/opties
<i>HW-UO</i>	<i>Landelijk BeheersPlan (LBP)</i> •landelijke programmavoorstellen/opties	<i>BeheersPlan RijksWateren (BPRW) Kustnota</i> •landelijke programmavoorstellen/opties
<i>BSK</i>	<i>MIT/begroting</i>	<i>MIT/begroting</i>

Beheersregime (IBO-rapport 14-11-95, blz.49)

Het geheel van financiële en personele beheersregels voor de stroomlijning van het rijksbegrotingsproces om de doelmatigheid van de taakuitvoering te bevorderen en te controleren.

Beleidscyclus (Haplan-IBO 1.1, blz.19)

De beleidscyclus wordt, in globale termen, onderverdeeld in beleid, programmering, uitvoering en evaluatie, en is te kenmerken als een cyclisch, interactief proces waarin alle betrokken organisatie-onderdelen binnen V&W (de bestuurskern, het HK-UO, regionale directies en specialistische diensten) een rol spelen.

Afspraak: De besturing van **deelprogramma's** vindt plaats binnen het kader van de beleidscyclus en de planning- en controlcyclus.

Budget, personeels- (IBO-rapport 14-11-95, blz.29)

Afspraak: Het budget voor personeel vormt in het nieuwe beheersregime geen aparte sturingsgrootte meer. De beslissingsbevoegdheid ligt bij degene die voor een **product** verantwoordelijk is.

Contractafspraken (IBO-rapport 14-11-95, blz.49)

Afspraken over te realiseren **deelprogramma's** met een bepaalde kwaliteit, kwantiteit, tijd en prijs die tussen de SG en DG-RWS, en de DG-RWS en de HID van een regionale of specialistische directie worden gemaakt, neergelegd in een managementcontract.

Deelprogramma (IBO-rapport 14-11-95, blz.22)

Een samenstel van producten die voortvloeien uit een bepaalde fase van het **werkproces** (bijv. verkenningen droog). **Deelprogramma's** hebben een meerjarig karakter en zijn onderwerp van **contractafspraken** tussen SG en DG-RWS (D2-deelprogramma) en tussen DG-RWS en HID (D3-deelprogramma).

Afspraak (Haplan-IBO 1.1, blz.34): Per deelprogramma dienen de **directe uitgaven** zichtbaar gemaakt te worden, waarbij binnen de directe uitgaven onderscheid dient te worden gemaakt in **directe uitvoeringsuitgaven** en **productuitgaven**.

Afspraak (Haplan-IBO 1.1, blz.21,33): De producten van een **deelprogramma** moeten **toegelicht** dan wel **onderbouwd** worden naar:

- ◆ kwaliteit;
- ◆ kwantiteit;
- ◆ tijd;
- ◆ geld.

Doel IBO-traject (IBO-rapport 14-11-95, blz.10)

Afspraak: doel van het traject is om de beschikbare middelen doelmatiger in te zetten en keuzes beter te onderbouwen.

Exploitatiebijdragen, onderdeel verkeersveiligheid (Concr. deelprogr. Subsidies, blz.11)

Per particuliere organisatie, het CBR (centraal bureau voor de rijvaardigheid) en het RVV (regionaal orgaan verkeer en vervoer) wordt het te verwachten exploitatietekort ingediend. RWS toetst dit en vertstrekt voorschotten. Na afloop van het boekjaar vindt de definitieve subsidievaststelling plaats.

Fase (IBO-rapport 14-11-95, blz.50)

Aantal samenhangende stappen in een **werkproces** waarover tussen de bestuurslagen afspraken worden gemaakt. Bij de overgang van de ene fase naar de ander fase worden beslissingen genomen over het continueren of beëindigen van projecten of maatregelen. Deze besluitvorming vormt de basis voor de **contractafspraken**.

Hoofdstuk XII (Herindeling begroting, blz.9)

Hoofdstuk XII bevat de **werksoorten** beleidsvoorbereiding en -evaluatie, en anticiperend onderzoek. Hoofdstuk XII wordt dus de **beleidsbegroting** van RWS, het **Infrafonds** wordt de uitvoeringsbegroting (zie ook **productbegroting**).

Informatie, stuur- (Concretisering deelprogr. blz.14)

zie **sturing**.

Informatie, onderbouwings- (Concretisering deelprogr. blz.14)

Een **deelprogramma** wordt veelal onderbouwd met projecten/maatregelen/ producten met de daaraan gekoppelde **uitgaven**. Zie verder het rapport Haplan-IBO: In Haplan-IBO zijn per deelprogramma afspraken gemaakt over de wijze van onderbouwen.

Informatie, verantwoordings- (Concretisering deelprogr. blz.14)

In de verantwoording wordt op project/maatregel/productniveau aangegeven in hoeverre de afgesproken productie is behaald. Daarnaast worden de **uitgaven** verantwoord naar **kostensoorten**, dit betekent dat de **directe uitvoeringsuitgaven** nader worden uitgesplitst op basis van ervaringsgegevens vanuit de verschillende bedrijfsadministraties (kostenverdeelmodule). Daarmee heeft de verantwoording een duidelijke functie bij de onderbouwing van de geactualiseerde **deelprogramma's**.

Infrafonds (Herindeling begroting, blz.9)

Het Infrafonds bevat door de nieuwe **begrotingsindeling** voor zowel de droge als de natte infrastructuur de **werksoorten** aanleg, beheer en onderhoud, bediening, subsidies en basisinformatie. Het Infrafonds wordt de uitvoeringsbegroting van RWS, **Hoofdstuk XII** de beleidsbegroting van RWS (zie ook productbegroting).

Integrale kostprijzen (IBO-rapport 14-11-95, blz.97)

Afspraak: Wordt doorberekend op basis van integrale kostprijzen? Aanvankelijk niet, op termijn wellicht wel. **Opmerking:** in de beginsituatie wordt uitgegaan van **uitgaven** omdat RWS een k/v-stelsel houdt. **Uitgaven** die samenhangen met het te leveren **product** worden doorberekend.

Interne regelgeving (rapport Int. Reg. "Afspraak is regel", blz.3,4)

Interne regelgeving is beperkt tot die regelgeving die voor de interne werking van RWS nodig wordt gevonden, en is niet alleen in het secundaire vlak (bedrijfsvoering) te vinden maar ook in het primaire vlak (technische regelgeving). Een aanbeveling is om te komen tot een beperking tot echte basisregels voor de bedrijfsvoering, totstandgekomen in goed overleg met de doelgroep en met een inhoudelijk beslissende rol van het management.

Interne regelgeving is slechts één managementinstrument naast vele andere instrumenten die het management ter beschikking staan om de interne processen van de Rijkswaterstaat te sturen en te beheersen.

Kengetallen (Haplan-IBO 1.1, blz.24)

Bij het opstellen van **ramingen**, bij de onderbouwing, allocatie en verantwoording van **deelprogramma's**, en bij het uitvoeren van bedrijfsvergelijkingen en audits, kunnen kengetallen een rol spelen.

Diverse soorten kengetallen kunnen worden onderscheiden:

- ◆ verhoudingsgetallen omtrent de relatie tussen **productuitgaven** en **directe uitvoeringsuitgaven**. Deze kengetallen zijn relevant in de realisatiefase (wegen, vaarwegen) van de **werksoorten Aanleg/investeringen, Beheer en onderhoud en Subsidies**, omdat bij de totstandkoming van producten alleen daar sprake is van productuitgaven;
- ◆ kengetallen omtrent benodigd budget per eenheid areaal of per object. Momenteel worden deze ontwikkeld voor het vast onderhoud, zowel voor de droge als de natte sector. In de droge sector levert dit (op termijn) het benodigde **budget** per kilometer rijbaanlengte, per vierkante kilometer overlaging (zwart) en per vierkante kilometer groenvoorziening (groen). Voor bediening gelden kengetallen waarbij het te bedienen object in relatie tot het bedieningsregime in ogenschouw genomen wordt;
- ◆ een mogelijke derde toepassing van kengetallen is het uitdrukken van de kwaliteit van (delen van) de systemen, al dan niet gerelateerd aan interventieniveaus uitdrukken. Zo wordt ernaar gestreefd de kwaliteit van een (vaar)wegverbinding uit te drukken in een "rapportcijfer", bijvoorbeeld in termen van "goed, matig, slecht". Verantwoording c.q. afrekening zou dan op basis hiervan plaats kunnen vinden. De mogelijkheden voor de toepassing van dit soort kengetallen wordt onderzocht.

zie in dit kader ook "kader beheersplan droog".

Kenmerken

Een kenmerk is een code die in 1995 en 1996 aan apparaatsuitgaven en programma-uitgaven (voorzover deze gefinancierd werden t.l.v. de **programma** of werkartikelen van de RWS begroting) werd gegeven om zicht te krijgen op de totale apparaatsuitgaven die door RWS werden gefinancierd om het afgesproken programma te realiseren.

De kenmerken die aan apparaatsuitgaven t.l.v. programma- (werk)artikelen werden gekoppeld zijn gesplitst in:

AP= apparaat personeel

AM= apparaat materieel

AA= apparaat automatisering

Afspraak is dat deze kenmerkocoding door D2 m.i.v. 1/1/97 niet meer verplicht wordt gesteld echter alleen als deze is vervangen door codering van de kostensoorten.

Kennisfunctie (IBO-rapport 14-11-95, blz.98)

Afspraak: In het kader van de gedwongen winkelnering en het veiligstellen van de kennisfunctie (hoofdstuk 4.1. en 4.5) wordt gesteld dat gegeven de specifieke kennis en kunde van de specialistische diensten, de regionale directies te allen tijde de specialistische diensten betrekken bij hun 'make-or-buy-afwegingen'.

Kosten Zie "uitgaven"

Voor de totale RWS blijft het kas/verplichtingen-stelsel gelden. Dit betekent dat er geen interne doorberekening van kosten plaatsvindt, maar van **uitgaven** (uitgezonderd de MD). In het kader van interne doorberekeningen en de kostenverdeling (FAIS) wordt meestal wel het begrip "kosten" gehanteerd hoewel het dus feitelijk uitgaven zijn en de kostenverdeling dus een uitgavenverdeling betreft.

Kostendrager

Kostendragers zijn de uiteindelijke **producten** of diensten waarvoor de kosten bij de **kostenplaatsen** worden gemaakt en waaraan uiteindelijk alle direct gemaakte kosten worden toegerekend. Tot en met het begrotingsjaar 1998 vindt geen doorberekening van de indirecte uitvoeringsuitgaven plaats.

Kostenplaatsen

De organisatie-eenheid (bijv. een afdeling) waar de kosten voor de **producten** of diensten worden gemaakt. Kostenplaatsen worden onderverdeeld in drie verschillende categorieën:

- hoofdkostenplaatsen;
- zelfstandige kostenplaatsen;
- hulpkostenplaatsen.

Kostensoorten (Rapport Uitgavencategorieën, blz.10)

Kostensoorten zijn soorten die de aard van de **kosten** weergeven¹. RWS onderscheidt de volgende hoofdkostensoorten:

- Code 0 Investeringskosten
- Code 1 Afschrijving- en rentekosten
- Code 2 Eigen Personeelsuitgaven
- Code 3 Inhuur en/ of uitbesteding
- Code 4 Bureau-, voorlichting- en huisvestingsuitgaven
- Code 5 Onderhoud en exploitatie-uitgaven
- Code 6 Huren en/of leasen
- Code 8 **productuitgaven**

Meetlat (IBO-rapport 14-11-95, blz.50)

Kader van eisen bij een **deelprogramma** waarop de opdrachtnemende contractpartner door de opdrachtgevende contractpartner wordt afgerekend. De meetlat bevat de items kwantiteit, kwaliteit, prijs en tijd.

Missie (IBO-rapport 14-11-95, blz.11)

Afspraak:

Rijkswaterstaat is de rijksdienst die zorgt voor:

- droge voeten,
- voldoende en schoon water,
- wegen en vaarwegen en
- veilig verkeer,

door:

- scherp te luisteren naar wat de maatschappij vraagt,
- steengoed te zijn,
- glashelder te maken wat hij doet en
- dat ook nog hartstikke leuk te vinden.

¹Voorlopig wordt uitgegaan van uitgaven en niet van kosten.

Naamgeving begrippen (Haplan-IBO 1.1, blz.9)

Afspraak:	
WAS	WORDT
Bijdrage functieplan	productbegroting
functieplan	VERVALT
HAPLAN ^{PLUS}	HAPLAN ^{IBO}
knelpunten	knelpunten
wensen	claims
indicatieve taakcijfers	meerjarenrandvoorwaarden
contract	contract
verantwoording	verantwoording
BBP	begrotingsbijdrage
protocol	productovereenkomst
begrotingsaanschrijving	begrotingsaanschrijving

OGD/OND-relatie, admin. verwerking (Rapp. relatie OGD/OND,310197, blz.10)

Afspraak: De specialistische diensten boeken al hun **uitgaven** voortvloeiend uit gesloten **protocollen** ten laste van een stelsel van tussenrekeningen. In de loop van het boekjaar worden deze uitgaven periodiek door middel van facturen doorbelast aan de RD's. De RD's belasten de **begroting**. Ook in dit systeem wordt gewerkt met het verplichtingen/kasstelsel. De facturering door de TWD aan de RD's vindt ook plaats op basis van het verplichtingen/kasstelsel. Per ultimo van het jaar moeten alle uitgaven van een TWD zijn doorbelast naar de RD's die de begroting belasten.

OGD/OND-relatie, uitwerking (Rapport relatie OGD/OND,310197, blz.4,5)

Afspraak: V.w.b. de OGD/OND-relatie zijn twee uitwerkingen mogelijk. Deze uitwerkingen komen voort uit de keuze of de RD de **productuitgaven** beschikbaar stelt aan de TWD, die daarmee de **opdrachtgeversrol** naar de marktpartijen kan uitvoeren, of niet.

Indien de RD de productuitgaven niet beschikbaar stelt aan de TWD behoudt de RD dus de opdrachtgeversrol naar de marktpartijen, en huurt de RD de TWD als het ware als "ingenieursbureau" in. De rol van de TWD heeft in dit geval betrekking op het verrichten van gespecialiseerde diensten of leveringen of op het geven van advies en/of personele bijstand. Hiervoor wordt alleen een budget voor de **directe uitvoeringsuitgaven** van de TWD uitgetrokken. In de MIT-fases "verkenning" en "planstudie" is dit de aangewezen werkwijze gezien het ontbreken van productuitgaven in deze fases.

Indien de RD de productuitgaven wel beschikbaar stelt aan de TWD, wordt de opdrachtgeversrol naar de marktpartijen ook overgedragen. De TWD treedt dan op als opdrachtgever

aan aannemers voor de uitvoering van het aan de TWD opgedragen (deel)project. In dat geval worden ook **budgetten** voor productuitgaven aan de TWD beschikbaar gesteld.

Oog-, oor-, en mondfunctie (rapp PPFII blz 10,11)

Regionale directies en specialistische diensten hebben een belangrijke oog- en oorfunctie voor V&W. Bij de regionale directies is sprake van een oog- en oorfunctie als "regionaal kantoor van de bestuurskern". Bij de specialistische diensten gaat het om participatie in wetenschappelijke en algemeen maatschappelijke gremia die betrekking hebben op voor V&W relevante disciplines ("kennisbeheer"). Aan de oog- en oorfunctie is een mondfunctie verbonden. Deze mondfunctie betreft het uitdragen van het V&W-beleid aan de maatschappelijke omgeving.

Afspraak: De oog- en oorfunctie, en de daaraan verbonden mondfunctie, van de RD's en SD-en wordt gepositioneerd onder de **werksoort** beleidsvoorbereiding en -evaluatie.

Opdrachtgever (IBO-rapport 14-11-95, blz.30)

Afspraak: Voor het overgrote deel van de **deelprogramma's** is de DG-RWS opdrachtgever (ongeveer 95% van het totale RWS-budget). Er zijn echter enkele **producten** waarvoor de bestuurskern opdrachtgever is en derhalve ook de **budgetten** toekent. Voorlopig is ervoor gekozen de middelen die benodigd zijn voor de uitvoering van opdrachten van de bestuurskern (dit geldt met name voor het programma beleidsvoorbereiding en -evaluatie en de deelprogramma's oog- en oorfunctie) via de DG RWS (uitsluitend met de functie van administratiekantoor) ter beschikking te stellen. Op termijn zal worden bekeken of en hoe rechtstreekse overheveling mogelijk is.

Outcome (IBO-rapport 14-11-95, blz.50)

De beleidseffecten die de gerealiseerde **output** in de maatschappij veroorzaakt.

Output (IBO-rapport 14-11-95, blz.50)

Producten beschreven in termen van prestaties die een overheidsorganisatie in de maatschappij zet.

Productbegroting, Directie (Haplan-IBO 1.1, blz.11,33)

Vanaf de begroting 1998 vormen alle **deelprogramma's** die een directie tezamen met de toelichting/onderbouwing indient, samen met de bedrijfsvoeringsparagraaf, de productbegroting van een directie. In een productbegroting worden alle **directe uitgaven** voor een product aan dat product toegerekend. Toevoeging: Daarnaast worden de indirecte uitgaven voor de directie opgenomen.

Productbegroting RWS, uitgangspunten (Haplan-IBO 1.1, blz.11)

Afspraak: In opdracht van de Bestuursraad is de nieuwe opzet voor de begroting van 1998 van hoofdstuk XII en het Infrastructuurfonds uitgewerkt. Uitgangspunten daarbij waren:

1. dat de begrotingen moeten aansluiten op de informatiebehoefte van het parlement. Daarom zijn binnen de begroting van het Infrastructuurfonds een aantal sectoren onderscheiden. Binnen de droge infrastructuur zijn dit (1) Rijkswegen, (2) railwegen en (3) regionale/lokale infrastructuur. Binnen de natte infrastructuur zijn de sectoren (1) waterkeren en (2) waterbeheren en vaarwegen. Deze sectoren zijn als begrotingsartikelen onderscheiden. Op deze wijze sluiten de artikelen aan bij de wijze waarop het beleid van Verkeer & Waterstaat tot stand komt en wordt uitgevoerd. Daardoor sluiten de begrotingsartikelen ook aan bij de wijze waarop de regering en het parlement elkaar informeren en met elkaar debatteren;
2. dat de **programma's** en **producten** die ontwikkeld zijn aan de hand van de 7 **werksoorten** van Rijkswaterstaat centraal staan in de nieuwe begrotingsindeling. De werksoorten zijn op het niveau van artikelonderdeel herkenbaar;
3. **Bestuurlijke effectiviteit**. In het organisatie-ontwikkelingsproces van V&W worden de taakverdeling en sturingsrelaties tussen de beleidsdirecties en de uitvoeringsorganisatie (= RWS) nader uitgewerkt. Deze uitwerking, waarmee de bestuurlijke effectiviteit van V&W wordt vergroot heeft in de begroting van het Infrastructuurfonds tot gevolg dat binnen een aantal werksoorten de functies **beleidsvoorbereiding** en **-uitvoering** als aparte artikelonderdelen zichtbaar zijn gemaakt.

Deze 3 uitgangspunten hebben geleid tot de begrotingsindeling zoals in bijlage 2 is weergegeven.

Productbegroting RWS, structuur (Herindeling begr., blz.7,8)
zie bijlage 2.

Producten (IBO-rapport 14-11-95, blz.45)

Afspraak: producten zijn 1:1 tot **deelprogramma's** optelbaar.

Productuitgaven (Rapport uitg.cat.blz.7)

De **directe uitgaven** aan derden die nodig zijn om het (fysieke) RWS-product te realiseren. Kenmerk hiervan is dat gegeven de maatschappelijke en politieke context er **GEEN** keuze mogelijkheid bestaat tussen zelf doen of uitbesteden. Dit betekent dus dat er altijd wordt uitbesteed. Directe uitgaven die niet vallen onder deze definitie, zijn altijd **directe uitvoeringsuitgaven**.

Productuitgaven komen alleen voor in de realisatiefase van de **werksoorten** aanleg/investeringen, beheer en onderhoud en **subsidies**. Dit betekent dat alle uitgaven in de voorbereidingsfasen (verkenning en planstudie) vallen onder de **directe uitvoeringsuitgaven**. In de werksoorten bediening, basisinformatie, beleidsvoorbereiding en -evaluatie en anticiperend onderzoek komen dus **geén** productuitgaven voor. De specialistische diensten m.u.v. de Bouwdienst hebben geen productuitgaven.

Programma (Haplan-IBO 1.1, blz.8)

Pakket gelijksoortige en/of samenhangende maatregelen met een voorschrijdend meerjarig karakter. Een programma resulteert in een aantal maatschappelijke **producten** die moeten bijdragen aan de realisatie van de gewenste (beleids)effecten. **NB.** Eigenlijk kennen we alleen nog maar **deelprogramma's** (zie **productbegroting**).

Programmamanagement (Concretisering deelprogr. blz.31)

Onder programma-management wordt verstaan het besturen (leiden, plannen, bewaken, beheersen en regisseren) van de **deelprogramma's**. Primair gaat het daarbij om het realiseren van de beleidsmatige gestelde doelen (verbindingen, opheffen van knelpunten, handhaven of bereiken van kwaliteitsnivo's) binnen de gestelde termijnen met de daarvoor beschikbaar gestelde middelen. In de fase waarin het programma wordt uitgevoerd komt het neer op het uitvoeren van de overeengekomen acties c.q. het totstandbrengen van de overeengekomen **producten**, voortgang bewaken, eventuele bijstelling van lopende acties en inpassen van nieuwe. Eventueel kunnen de doelen bijgesteld worden. Ook het kritisch blijven op uitvoeringsaspecten behoort tot programma-management.

Programma-management heeft daarmee dus een beleidsinhoudelijke component (doeltreffendheid van de verschillende projecten ten opzichte van het programmadoel) en een bedrijfsmatige component (doelmatige inzet van middelen om het programmadoel te bereiken).

Programmamanagement subsidies (Concr.deelprogr. Subsidies, blz.2)

Het programmamanagement richt zich op het "matchen" van personele en materiële middelen -RWS breed- met de producten die RWS moet leveren in het kader van **subsidieverstrekking**. Het gaat hier om twee typen **producten**; papieren producten (nota's, adviezen, beschikkingen etc.) en arbeidsproducten (actieve deelname in werkgroepen en stuurgroepen) ter begeleiding van de gesubsidieerde projecten of organisaties. De realisatie fase van subsidieverstrekking wordt gekenmerkt door de beschikking. Dit is een voor beroep vatbaar besluit van de Minister, waaraan veelal bestuurlijke afspraken aan ten grondslag liggen. Dit betekent in termen van regelgrenzen dat de uitvoerende DG niet de vrijheid heeft om over het in de beschikking genoemde bedrag van de financiële bijdrage te gaan (zelfs niet indien dat opgevangen kan worden binnen het programmabudget). Bij iedere dreigende overschrijding zal een formele aanvraag ingediend moeten worden en zal de Minister moeten besluiten of de vigerende beschikking aanvulling behoeft (i.c. actie voor DG beleid voor OWN en SenS en DG-uitvoering voor verkeersveiligheidssubsidies).

Protocol (Rapport relatie OGD/OND,310197, blz. 5,7)

Begrip: Het protocol is materieel een contract tussen de RD en de TWD. De inhoud van het protocol wordt in hoge mate bepaald door eisen die gesteld worden door de duidelijke en heldere opdrachtverlening van de opdrachtgever aan de opdrachtnemer. Het "protocol" in zijn voorgestelde vorm kent een variabel deel, waarin de specifieke gegevens van de betreffende opdracht zijn omschreven (zoals beschrijving opdracht, programma van eisen, **raming product- en dir. uitvoeringsuitgaven**, de termijn van oplevering en de frequentie van voortgangsrapportage) en een standaard deel, waarin afspraken over de in acht te nemen spelregels, die gelden voor alle protocollen, zijn vastgelegd. De 'vaste' regels gelden standaard voor elk protocol en dienen derhalve onverkort en ongewijzigd hierin te worden opgenomen of van toepassing te zijn verklaard.

Afspraak: Ongeacht de keuze "productuitgaven ter beschikking stellen of niet" wordt tussen de RD en TWD, in onderlinge overeenstemming, een protocol gesloten waarin het te leveren **product c.q. advies c.q. dienst** is vastgelegd.

Raming (Haplan-IBO 1.1, blz.33)

Afspraak: Een raming zal de volgende elementen moeten bevatten:

- * **productuitgaven**
- * **directe uitvoeringsuitgaven:**

Omdat de **onderbouwing** hiervan nu nog niet mogelijk is met **kengetallen** en normen zal de financiële onderbouwing van de directe uitvoeringsuitgaven voor de **begroting** plaatsvinden vanuit de **kenmerkanalyse** die eerder is verricht en nu nog doorloopt. Per

directie zal tevens een raming opgesteld moeten worden van:

- * **indirecte uitvoeringsuitgaven.**

Opmerking: het aggregatieniveau van de raming hangt af van het **deelprogramma** (bijv. bij realisatie aanleg wordt een raming op projectniveau gevraagd).

Spijkerpot (Rapport relatie OGD/OND, 310197 blz.10)

Begrip: Als afzonderlijk **protocol**, met de geldigheidsduur van één jaar, zou een bedrag voor **directe uitvoeringsuitgaven** aan de TWD beschikbaar moeten worden gesteld voor kleine kortlopende activiteiten, de zgn. "spijkerpot". Dit budget is bestemd voor kleine kortlopende adviezen van de TWD aan een RD. Kortlopende advies- en ontwerpwerkzaamheden van maximaal 5 mensdagen mogen ten laste van deze "spijkerpot" worden gebracht.

Sturing (Haplan-IBO 1.1, blz. 7,9)

Afspraak: 4 Uitgangspunten die al langer worden gehanteerd voor de sturing:

- * integraal management;
- * sturing op hoofdlijnen;
- * verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie;
- * gelijkwaardige positie van kennis, beleid en uitvoering.

IBO levert 3 aanvullende uitgangspunten op:

- * sturen op **producten** (producten vormen de basis voor het maken van afspraken en het afleggen van verantwoording). Dit betekent dat productuitgaven en directe uitvoeringsuitgaven altijd in samenhang worden gezien (Herindeling begroting, blz.12);
- * inzicht in de **uitgaven** aan de producten (om transparantie en kosteninzicht te bewerkstelligen);
- * voor iedere opdracht is er een opdrachtbeschrijving (en moet een opdrachtgever en opdrachtnemer worden benoemd).

Kortom, middelen worden consequent aan **producten** toebedeeld en sturing en besluitvorming gebeurt op basis van producten met gevoel voor effecten, ook wel outcome genoemd.

Sturing, onderbouwing en verantwoording (Haplan-IBO 1.1, blz.28)

Afspraak : Bij de *sturing* worden per **deelprogramma** product-afspraken gemaakt, waarvoor één integraal budget beschikbaar wordt gesteld. Een deelprogramma wordt veelal *onderbouwd* met maatregelen/producten met daaraan gekoppeld de integrale **uitgaven**. Op deelprogrammaniveau wordt de verhouding tussen productuitgaven en directe uitvoeringsuitgaven toegelicht. In de *verantwoording* wordt (op maatregel/projectniveau) aangegeven in hoeverre de afgesproken **productie** is behaald en hoe de verdeling product- versus **directe uitvoeringsuitgaven** daadwerkelijk is geweest. Opmerking: per directie worden afspraken gemaakt over de omvang van de **indirecte uitvoeringsuitgaven**.

Subsidies (gewijzigd tov. Concr. deelprogr. Subsidies, blz.6)

Subsidies betreffende de aanleg van regionale en lokale infrastructuurprojecten (OWN en SenS) door derden vallen onder de werksoort **Aanleg**. Voor de exploitatiebijdragen (Verkeersveiligheid) en doelmutteringen geldt de vergelijkbare aanpak als bij de Infrafondssubsidies die zich in de realisatiefase bevinden.

Subsidies Regionale en Lokale infrastructuur (gewijzigd tov. Concr. deelprogr. Subsidies, blz.6)

De Regionale en Lokale infrastructuur valt onder de werksoort **Aanleg** en bestaat uit drie fasen, voorbereiding, planstudie en realisatie.

De projecten worden weergegeven naar stadsgewest of provincie. Ieder afzonderlijk project kent een levensloop. De zes beslismomenten geven de levensloop weer:

- 1- intake besluit
- 2- planstudie opdracht
- 3- tracékeuze
- 4- afronding planstudie
- 5- uitvoering opdracht/beschikking
- 6- oplevering

Subsidies, boeking en financiering (Concr. deelprogr. Subsidies, blz.1)

Afspraak: OWN, SenS en demonstratieprojecten Duurzaam Veilig zijn bijdragen in infrastructurele projecten van derden. Zij worden geboekt op het Infrastructuurfonds artikel 01.03 Regionale en Locale Infrastructuur. OWN en SenS worden daarbij samen ondergebracht in de artikelonderdelen 01 Verkenning en planstudie resp. 02 Realisatie met bijbehorende MIT-tabellen.

Demonstratieprojecten Duurzaam Veilig hebben een experimenteel karakter en worden ondergebracht op artikelonderdeel 03 met bijbehorende (realisatie)tabel. De personele en materiële inzet van de RWS wordt bij de desbetreffende tabellen geboekt.

Subsidiesoorten (Concr.deelprogr. Subsidies, blz. 1)

De subsidiesoorten zijn:

- subsidie onderliggend wegennet (OWN):
- subsidie stad- en streekvervoer (S en S):
- de vier verkeersveiligheidssubsidies:
  - subsidies particuliere organisaties
  - doeluitkering aan CBR
  - doeluitkering Regionaal Verkeersveiligheidsbeleid
  - demonstratieprojecten Duurzaam Veilig.

Subsidies, verantwoordelijkheidsverdeling (Concr. deelprogr. Subsidies, blz.1)

Afspraak: Op Onderliggend Wegennet (OWN) en Stad- en Streekvervoer (SenS) is de MIT-structuur van verkenning, planstudie en realisatie van toepassing met per project de daarbij behorende beslismomenten. Op OWN en SenS is in principe de verantwoordelijkheidsverdeling Beleids DG - Uitvoerende DG van toepassing zoals deze inmiddels voor alle programma's (m.u.v. watersector) is besloten, echter met inachtnaam van het feit dat het hier geen eigen projecten van V&W betreft maar bijdrage verstrekking aan projecten van derden. In termen van producten zijn de V&W producten derhalve nota's, adviezen, analyses etc. alsmede (en dit is relevant voor de personele en materiële inzet van de RWS) de begeleiding van de projecten - in minder of meer intensieve vorm - van de gesubsidieerden. De wijze van bijdrageverstrekking is nader vastgelegd in de Amvb Infrastructuurfonds.

Met betrekking tot de **verkeersveiligheidssubsidies** is besloten dat ook hier de hoofdlijnen van de verantwoordelijkheidsverdeling Beleids DG-Uitvoerende DG op van toepassing zijn. Dit is in lijn met de integrale beleidsverantwoordelijkheid van de Beleids DG voor het hoofdwegennet en het spoornet waar bij inbegrepen is de verkeersveiligheidsproblematiek op deze netten. In de kern betekent dit dat de Beleids DG de te bereiken verkeersveiligheidsdoelstellingen formuleert, een beleidsinstrumentarium (zoals subsidie regelgeving) ontwikkelt of laat ontwikkelen en bepaalt welk budget voor het bereiken van de doelstellingen ter beschikking wordt gesteld.

In tegenstelling tot OWN en SenS volgen de huidige **verkeersveiligheidssubsidies** (op één project in Zeeland na) niet de structuur van verkenning, planstudie en realisatie en daarmee niet de kenmerkende zes beslismomenten. Wel is het voor subsidies karakteristieke beschikkingsregime van toepassing.

SWOV (Concr.deelprogr. Subsidies, blz.1)

De subsidiëring van de SWOV komt onder de werksoort Anticiperend Onderzoek te vallen.

Tijdsregistratie (IBO-rapport 14-11-95, blz.46)

Afspraak: Tijdsregistratie vindt plaats om de **directe uitvoeringsuitgaven** toe te kunnen rekenen aan **producten** die 1:1 optelbaar zijn tot **deelprogramma's**. **Opmerking:** Tijdsregistratie vindt plaats waar dit nuttig en zinvol is, waarbij als uitgangspunt geldt dat tijdsregistratie altijd nodig is waar iemand aan meer dan 1 product een bijdrage levert (red.).

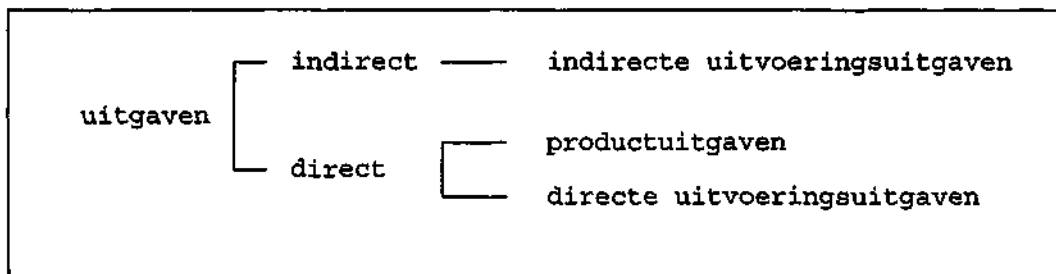
Uitgaven, apparaats

Vanaf de **begroting 1998** kent RWS geen apparaatsuitgaven meer. Zie **uitvoeringsuitgaven, direct en indirect**.

Uitgaven(categorie) (rapport uitg.cat. blz.1)

Uitgaven(categorieën) worden onderscheiden in **directe uitgaven** en **indirecte uitgaven**. De indirecte uitgaven worden **indirecte uitvoeringsuitgaven** genoemd. De directe uitgaven zijn te onderscheiden in **productuitgaven** en **directe uitvoeringsuitgaven**.

Ter verduidelijking onderstaand schema

Uitgaven, direct (Rapport uitg.cat. blz.6)

Uitgaven die nodig zijn om een **product** of **deelprogramma** te realiseren. Deze uitgaven die direct aan een product of deelprogramma toe te rekenen. Kenmerk hiervan is dat een vermindering c.q. vermeerdering van de productie direct invloed heeft op de hoogte van de directe uitgaven. Directe uitgaven zijn te onderscheiden in **productuitgaven** en **directe uitvoeringsuitgaven**.

Afspraak: alle uitgaven die niet vallen onder de definitie van de **indirecte uitvoeringsuitgaven** worden als **direct aangemerkt (DR-besluit 14/5 '96)**.

Uitvoeringsuitgaven, direct (Rapport uitg.cat. blz.7, Haplan-IBO 1.1, blz.34)

Alle direct aan een **product** of **deelprogramma** toe te rekenen **uitgaven** van RWS t.b.v. de kerntaken die nodig zijn om de taken uit te kunnen voeren, de productie voor te bereiden, aan te sturen en te controleren. Een aanvullend kenmerk van de directe uitvoeringsuitgaven is dat er altijd een keuze is tussen zelf doen en uitbesteden. Uitgaven die voldoen aan deze definitie zijn uitgaven ten behoeve van eigen personeel en inhuur, uitbesteding, materiële/automatiseringsuitgaven (waaronder inventaris, p.c.'s enzovoort) en aanschaffingen/exploitatie van activa (voorzover betrekking hebbend op duurzame productiemiddelen zoals auto's en vaartuigen).

(Uitvoerings)uitgaven, indirect (Rapport uitg.cat. blz. 3)

Alle uitgaven die niet direct aan een **product** of **deelprogramma** zijn toe te rekenen. Kenmerk hiervan is dat de productie niet direct invloed heeft op de hoogte van de uitgaven. De indirecte uitvoeringsuitgaven zijn bij de uitwerking van de definitie limitatief benoemd (bijlage 1 bij dit woordenboek).

Afspraak: Voor de totale directie worden de indirecte uitvoeringsuitgaven zichtbaar gemaakt (Haplan-IBO 1.0, blz.35).

Uitvoeringsorganisatie (IBO-rapport 14-11-95, blz.10)

De uitvoeringsorganisatie bestaat uit de regionale directies, de specialistische diensten en het deel van de (huidige) hoofddirectie dat belast is met de leiding van de uitvoeringsorganisatie.

Vast VAT-percentag (Rapport relatie OGD/OND,310197, blz. 10)

Een vast VAT-percentag, naast de methode voor **raming** per project, een alternatieve methode voor het vaststellen van een budget voor de **directe uitvoeringsuitgaven** door middel van een vast percentag van de **productuitgaven** (het VAT-percentag; VAT = Voorbereiding, Administratie en Toezicht).

Verkeersmanagement (Concretisering deelprogr. blz.6)

Verkeersmanagement bestrijkt drie **deelprogramma's**. De bediening van de verkeersmanagementcentrales is onderdeel van het deelprogramma **Bediening rijkswegen**. Investerings in en het beheer en onderhoud van verkeersmanagementvoorzieningen vallen respectievelijk onder de deelprogramma's **Aanleg Rijkswegen: realisatie** en **Beheer en onderhoud Rijkswegen: realisatie**.

Werkproces (Haplan-IBO 1.1, blz.8)

Per **werksoort** wordt een werkproces onderkend. Dit is het totaal van stappen die binnen V&W worden doorlopen om van initiatieven tot (maatschappelijke) **producten** te komen. Binnen het werkproces kunnen meerdere fasen worden onderscheiden, de zogenaamde **deelprogramma's**.

Werksoort (Haplan-IBO 1.1, blz.8, Concretisering deelprogr. blz.8)

Een werksoort is een deel van de activiteiten van RWS dat gekenmerkt wordt door een gelijksoortig **werkproces**. De **producten** van RWS zijn gerelateerd aan de volgende zeven werksoorten:

1. beheer en onderhoud
2. bediening (en verkeersmanagement)
3. aanleg/investeringen
4. subsidies
5. basisinformatie
6. beleidsvoorbereiding en evaluatie
7. anticiperend onderzoek.

De verhouding tussen de diverse werksoorten is als volgt weergegeven:

basisinformatie		
beleids- voor- bereiding	beheer en onderhoud	beleids- evaluatie
	bediening en verkeersmanagement	
	aanleg	
	subsidies	
anticiperend onderzoek		

-----> tijd

Beheer en onderhoud in de droge en natte infrastructuur

Het instandhouden van de bereikbaarheid en veiligheid van het hoofdwegennetwerk, het instandhouden en bewaken van het functioneren van watersystemen en de handhaving van wet- en regelgeving voor de instandhouding daarvan (klassieke waterstaatswetgeving).

Bediening en verkeersmanagement

De bediening en controle van de verkeersbeheersingscentrales en van objecten in rijkswateren en rijkswegen (bruggen, stuwen, stormvloedkeringen, sluizen, tunnels).

Afspraak (Concretisering deelprogr. blz.): Verkeersmanagement bestrijkt drie deelprogramma's. De bediening van de verkeersmanagementcentrales is onderdeel van het deelprogramma Bediening rijkswegen. Investerings in en het beheer en onderhoud van verkeersmanagementvoorzieningen vallen respectievelijk onder de deelprogramma's Aanleg Rijkswegen: realisatie en Beheer en onderhoud Rijkswegen: realisatie.

Aanleg/investeringen in de droge en natte infrastructuur

Aanleg, verbreding of verbetering van hoofdwegen en maatregelen die bijdragen aan een capaciteitsvergroting van bestaande infrastructuur (benutting). Uitbreiding van vaarwegen, waterkeringen, investeringen in het herstel van natuurwaarden van

watersystemen, sanering van vervuilde waterbodems en aanleg van bergingslocaties voor baggerspecie.

Afspraak: Projecten **Regionale en Lokale infrastructuur** vallen ook onder de werksoort **Aanleg** (wijziging t.o.v. Concr. deelprogr. Subsidies, blz.6).

Subsidies

Het verstrekken van gelden aan derden d.w.z. aan andere overheden of particuliere organisaties door een bestuursorgaan voor de uitvoering van projecten op het gebied van met name openbaar vervoer, wegeninfrastructuur en verkeersveiligheid.

Basisinformatie

Basisinformatie betreft het vastleggen en beschrijven van de waterstaatkundige toestand van het land, van het verkeer te water, van het wegverkeer en van het railverkeer en het gebruikerstoegankelijk beschikbaar stellen van deze informatie.

Beleidsvoorbereiding en -evaluatie

Het ondersteunen bij de beleidsvoorbereiding, de voorbereiding van strategische beleidskeuzen en beleidsevaluaties bij o.a. bijdragen aan de voorbereiding van de grote nota's als Structuurschema Verkeer en Vervoer (SVV), 4e Nota Waterhuishouding (NW 4) en Meerjarenplan Verkeersveiligheid (MPV).

Afspraak (Concretisering deelprogr. blz.): De DR heeft het voorstel van de projectgroep om de initiatieffase (= oog-, oor- en mondfunctie) in tegenstelling tot het IBO-rapport onder te brengen bij de werksoort Beleidsvoorbereiding en -evaluatie, overgenomen.

Anticiperend onderzoek

Het onderzoek is gericht op lange termijnontwikkelingen en het ontdekken van nieuwe mogelijkheden (kennisvergroting en technologie-ontwikkeling). De uiteindelijke gebruiker is niet op voorhand bekend.

Werksoorten en FBG-indeling (rapp. PPFII blz. 6)

Afspraak: De FBG-product-indeling (Functionele Beleids Groep), gebaseerd op de wijze van financiering en de aard van de **opdrachtgever**, verdwijnt. In de praktijk

zal dit betekenen dat het werkenpakket van de SD'en herverkaveld zal worden naar de IBO-deelprogramma's.

Winkelnering, gedwongen

zie Kennisfunctie.

Bijlage 1

Limitatieve opsomming van de als indirect aangemerkte taken ("De uitgaven van RWS, definitie van de uitgavencategorieën", p.4,5):

- Taken op het gebied van personeelsbeleid (P&O).
- Taken op het gebied van management (hier wordt alleen het Directie Team-niveau onder verstaan). Vanaf het niveau van afdelingshoofd wordt gesproken over directe taken.
- Financiële taken (de reguliere controllerstaken m.u.v. evt. centrale bedrijfsbureaus, afd. bestekszaken/ kostprijszaken).
- Facilitaire taken (catering, beveiliging, schoonmaakdiensten, bibliotheek).
- Taken op het gebied van organisatie-ontwikkeling en strategie.
- Taken op het gebied van informatievoorziening algemeen (I&A). Hierbij kan worden gedacht aan taken op het gebied van het beheer en instandhouden van de algemene (informatie)systemen (hardware, software en netwerk).
- Taken op het gebied van post en archiefzaken, voorzover dit geen project/product gebonden archivering betreft.
- Taken op het gebied van voorlichting en PR (communicatie), voorzover dit geen project/product gebonden communicatie betreft.
- Taken op het gebied van juridische zaken voorzover deze niet project/product gebonden zijn (schades zijn bijv. uitgezonderd).
- Taken op het gebied van secretariaatswerkzaamheden (ondersteunend aan het als indirect gedefinieerde management).

Dit vertaald naar de organisatie van de RWS geeft het volgende beeld:

Onder de **indirecte uitvoeringsuitgaven** vallen bij de diensten² de volgende afdelingen:

- * het Directie Team.
- * de afdeling Personeel en Organisatie.
- * de Controllersorganisatie (exclusief centraal bedrijfsbureau, afdeling bestekszaken en kostprijszaken).
- * de afdeling directiesecretariaat.
- * de afdeling AIV.
- * het deel van de afdeling bestuurlijk juridische zaken die zich met organisatiegebonden taken bezighouden.
- * de afdeling(en) In- en Externe Betrekkingen.

---

² opgemerkt wordt dat afdelingen op gebied van organisatie-ontwikkeling in principe als indirecte uitvoeringsuitgaven worden gerangschikt (bijv. afd. kwaliteitszorg)

- * de afdeling Interne Zaken/Huishoudelijke Dienst (o.i.d.).
- * de afdeling Post & Archiefzaken.

Onder de indirecte uitvoeringsuitgaven vallen bij de hoofddirectie (ongeacht vormgeving HW-Toekomst):

- * **de DG & Directieraad.**
- * de afdeling Divisie controller.
- * de afdeling Q: Strategie & Facet.
- * de afdeling P: Personeel RWS.
- * de afdeling M: Personeel hoofddirectie.
- * de afdeling Organisatie & Informatie.
- * de afdeling Z: Bedrijfszaken.
- * de afdeling S: Directiesecretariaat.
- * de afdeling B: Buitenland

Bijlage 2

3.1. Begroting Hoofdstuk XII (Verkeer & Waterstaat) 1998

Alleen de gevolgen voor beleidsterrein 02 Rijkswaterstaat van de begroting van V&W zijn aangegeven. De huidige begrotingsartikelen (02.01 tot en met 02.62) komen daardoor te vervallen. De overige beleidsterreinen van V&W blijven ongewijzigd en zijn daarom niet in het overzicht opgenomen.

Artikel 02.01 INDIRECTE UITVOERINGSUITGAVEN

Artikel 02.02 EXPLOITATIEBIJDAGEN

Artikelonderdeel	Deelprogramma
02.02.01	Verkeersveiligheid
02.02.02	Overig

Artikel 02.10 DROGE INFRASTRUCTUUR

Artikelonderdeel	Deelprogramma
02.10.01	Beleidsvoorbereiding en -evaluatie: wegen
02.10.02	Beleidsvoorbereiding en -evaluatie: verkeersveiligheid
02.10.03	Anticiperend onderzoek droge infrastructuur

Artikel 02.20 NATTE INFRASTRUCTUUR

Artikelonderdeel	Deelprogramma
02.20.01	Beleidsvoorbereiding en -evaluatie: waterkeren
02.20.02	Beleidsvoorbereiding en -evaluatie: waterbeheren (en vaarwegen)
02.20.03	Anticiperend onderzoek natte infrastructuur

3.2. Begroting Infrastructuurfonds 1998

Beleidsterrein 1: droge infrastructuur

Artikel 01.01 RIJKSWEGEN

Artikelonderdeel	Deelprogramma
01.01.01	Aanleg Rijkswegen: verkenning en planstudie
01.01.02	Aanleg Rijkswegen: realisatie
01.01.03	Beheer en onderhoud Rijkswegen: voorbereiding
01.01.04	Beheer en onderhoud Rijkswegen: realisatie
01.01.05	Bediening Rijkswegen
01.01.06	Basisinformatie Rijkswegen en verkeersveiligheid

Artikel 01.02 RAILWEGEN

Artikelonderdeel	Deelprogramma
01.02.01	Aanleg rail: verkenning en planstudie
01.02.02	Aanleg rail: realisatie
01.02.03	Beheer en onderhoud rail: voorbereiding
01.02.04	Beheer en onderhoud rail: realisatie
01.02.05	Subsidies rail

Artikel 01.03 REGIONALE/LOKALE INFRASTRUCTUUR

Artikelonderdeel	Deelprogramma
01.03.01	Aanleg regionale/lokale infrastr.: verkenning en planstudie
01.03.02	Aanleg regionale/lokale infrastructuur: realisatie
01.03.03	Demonstratieprojecten Duurzaam Veilig
01.03.04	Beheer en onderhoud regionale/lokale infrastructuur
01.03.05	Subsidies regionale/lokale infrastructuur

Beleidsterrein 2: natte infrastructuur

Artikel 02.01 WATERKEREN

Artikelonderdeel	Deelprogramma
02.01.01	Aanleg waterkeringen: verkenning en planstudie
02.01.02	Aanleg waterkeringen: realisatie
02.01.03	Beheer en onderhoud waterkeringen: voorbereiding
02.01.04	Beheer en onderhoud waterkeringen: realisatie

Artikel 02.02 WATERBEHEREN EN VAARWEGEN

Artikelonderdeel	Deelprogramma
02.02.01	Aanleg vaarwegen: verkenning en planstudie
02.02.02	Aanleg vaarwegen: realisatie
02.02.03	Aanleg waterbeheren: verkenning en planstudie
02.02.04	Aanleg waterbeheren: realisatie
02.02.05	Beheer en onderh. waterbeheren en vaarwegen: voorbereiding
02.02.06	Beheer en onderhoud waterbeheren en vaarwegen: realisatie
02.02.07	Bediening waterkeren, -beheren en vaarwegen
02.02.08	Subsidies waterbeheren
02.02.09	Basisinformatie waterkeren, -beheren en vaarwegen

Beleidsterrein 3: grote projecten

Artikel 03.01 WESTERSCHELDETUNNEL

03.02 BETUWEROUTE

03.03 HSL

03.04 DELTAPLAN GROTE RIVIEREN

Beleidsterrein 4: overige uitgaven

Artikel 04.01 NADELIG SALDO

04.02 BODEMSANERING

04.03 OVERIGE UITGAVEN

De ontvangstenartikelen van het Infrastructuurfonds zijn identiek aan de uitgavenartikelen, met uitzondering van de artikelen die in een bijdrage vanuit andere begrotingen (V&W, EZ, VROM) of fondsen (FES) voorzien.

Ten aanzien van de werksoort Subsidies geldt dat **producten** niet tot deze werksoort moeten worden toegerekend als toerekening aan andere werksoorten zoals Aanleg of Beheer en Onderhoud mogelijk is. Voor de verschillende soorten subsidies betekent dit principe het volgende:

♦ **Aanlegbijdragen:**

deze dienen zoveel mogelijk tot de werksoort Aanleg te behoren. Wanneer er (MIT-)projectoverzichten beschikbaar zijn, dan dient er in ieder geval op de werksoort Aanleg te worden geboekt. De aanleg van regionale en lokale wegen komt dus ook op de werksoort Aanleg. De Gebundelde DoelUitkering behoort wel tot de werksoort Subsidies. In de begroting is/wordt dit principe toegelicht.

♦ **Onderhoudsbijdragen:**

Hiervoor geldt hetzelfde principe als bij aanlegsubsidies en deze worden daarom tot de werksoort Beheer en Onderhoud gerekend.

♦ **Doelsubsidies:**

Subsidies aan wetenschappelijke instituten (zoals SWOV, CROW, SWL & GD, STOWA) behoren tot de werksoort Anticiperend Onderzoek en komen dus op Hoofdstuk XII van de begroting.

♦ **Exploitatiebijdragen:**

Deze bijdragen (bijvoorbeeld aan de Westerschelde veerdiensten, Buisleidingenstaat ZWN) blijven op een apart artikel op Hoofdstuk XII staan.

♦ **Subsidies in het kader van Verkeersveiligheid:**

Deze categorie (bijvoorbeeld subsidies aan CBR, VVN en VBV) blijft op Hoofdstuk XII).